

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2020/466**z dnia 30 marca 2020 r.****w sprawie środków tymczasowych mających na celu ograniczenie ryzyka dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin oraz dobrostanu zwierząt podczas określonych poważnych zakłóceń w systemach kontroli państw członkowskich z powodu choroby koronawirusowej (COVID-19)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 141 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie (UE) 2017/625 ustanawia przepisy dotyczące między innymi przeprowadzania przez właściwe organy państw członkowskich kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych. Uprawnia ono również Komisję do przyjęcia, w drodze aktu wykonawczego, odpowiednich środków tymczasowych niezbędnych do ograniczenia ryzyka dla między innymi zdrowia ludzi, zwierząt i roślin oraz dobrostanu zwierząt, jeżeli posiada ona dowody na wystąpienie poważnego zakłócenia w systemie kontroli państwa członkowskiego.
- (2) Obecny kryzys związany z chorobą koronawirusową (COVID-19) stanowi wyjątkowe i bezprecedensowe wyzwanie dla zdolności państw członkowskich do przeprowadzania pełnych kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych zgodnie z prawodawstwem UE.
- (3) W wytycznych dotyczących środków zarządzania granicami w celu ochrony zdrowia i zapewnienia dostępności towarów i usług podstawowych ⁽²⁾ Komisja podkreśliła, że w obecnej sytuacji sprawne funkcjonowanie jednolitego rynku nie powinno być zakłócone. Ponadto państwa członkowskie powinny nadal zapewniać przepływ towarów.
- (4) Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/625 państwa członkowskie są zobowiązane do ustanowienia systemu kontroli złożonego z właściwych organów wyznaczonych do przeprowadzania kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych. W szczególności, zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. e) tego rozporządzenia, właściwe organy muszą dysponować wystarczającą liczbą odpowiednio wykwalifikowanych i doświadczonych pracowników, aby kontrole urzędowe i inne czynności urzędowe były przeprowadzane sprawnie i skutecznie, lub muszą mieć do nich dostęp.
- (5) Podczas trwającego obecnie kryzysu związanego z COVID-19 państwa członkowskie wprowadziły znaczne ograniczenia przemieszczania się ludności w celu ochrony zdrowia ludzi.
- (6) Kilka państw członkowskich poinformowało Komisję, że w wyniku takich ograniczeń przemieszczania się ich zdolność do rozmieszczenia odpowiednich pracowników do celów kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych, zgodnie z wymogami rozporządzenia (UE) 2017/625, jest poważnie ograniczona.

⁽¹⁾ Dz.U. L 95 z 7.4.2017, s. 1.

⁽²⁾ C(2020) 1753 final z dnia 16 marca 2020 r.

- (7) Kilka państw członkowskich poinformowało Komisję szczególnie o trudnościach w przeprowadzaniu kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych, które wymagają fizycznej obecności pracowników kontroli. W szczególności pojawiają się trudności związane z badaniem klinicznym zwierząt, niektórymi kontrolami produktów pochodzenia zwierzęcego, roślin i produktów roślinnych oraz żywności i pasz niepochodzących od zwierząt, a także badaniem próbek w laboratoriach urzędowych wyznaczonych przez państwa członkowskie.
- (8) Zgodnie z prawodawstwem UE regulującym handel żywymi zwierzętami i materiałem biologicznym na jednolitym rynku, w szczególności dyrektywami Rady 64/432/EWG ⁽³⁾, 88/407/EWG ⁽⁴⁾, 89/556/EWG ⁽⁵⁾, 90/429/EWG ⁽⁶⁾, 91/68/EWG ⁽⁷⁾, 92/65/EWG ⁽⁸⁾, 2006/88/WE ⁽⁹⁾, 2009/156/WE ⁽¹⁰⁾ i 2009/158/WE ⁽¹¹⁾, przesyłkom zwierząt i materiału biologicznego muszą towarzyszyć oryginalne świadectwa zdrowia zwierząt przez cały czas ich przemieszczania między państwami członkowskimi.
- (9) Kilka państw członkowskich poinformowało również Komisję, że kontrole urzędowe i inne czynności urzędowe skutkujące podpisaniem i wystawieniem oryginalnych papierowych świadectw urzędowych oraz poświadczeń urzędowych, które powinny towarzyszyć przesyłkom zwierząt i materiału biologicznego przemieszczanym między państwami członkowskimi lub wprowadzanym do Unii, nie mogą być obecnie przeprowadzane zgodnie z prawodawstwem UE.
- (10) W związku z tym należy tymczasowo zezwolić na stosowanie alternatywnego rozwiązania zamiast przedstawiania oryginalnych papierowych świadectw i urzędowych poświadczeń, biorąc pod uwagę fakt, że zarejestrowani użytkownicy stosują zintegrowany skomputeryzowany system weterynaryjny (TRACES), o którym mowa w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2019/1715 ⁽¹²⁾, oraz że system TRACES nie jest obecnie zdolny pod względem technicznym do wydawania świadectw elektronicznych zgodnie z tym rozporządzeniem wykonawczym. To alternatywne rozwiązanie nie powinno wpływać na obowiązek podmiotów zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/625 do przedstawiania oryginalnych dokumentów, jeżeli jest to technicznie wykonalne.
- (11) W związku z tymi szczególnymi okolicznościami należy wprowadzić środki w celu uniknięcia poważnego ryzyka dla zdrowia pracowników właściwych organów w taki sposób, aby nie wpływało to negatywnie na zapobieganie ryzyku dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin spowodowanemu przez zwierzęta, rośliny i ich produkty oraz na zapobieganie ryzyku dla dobrostanu zwierząt. Jednocześnie należy zapewnić właściwe funkcjonowanie jednolitego rynku w oparciu o prawodawstwo Unii dotyczące łańcucha rolno-spożywczego.
- (12) Państwa członkowskie, w których występują poważne trudności w funkcjonowaniu istniejących systemów kontroli, powinny zatem mieć możliwość stosowania środków tymczasowych ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu w zakresie niezbędnym do poradzenia sobie z poważnymi zakłóceniami w ich systemach kontroli. Państwa członkowskie powinny podjąć wszelkie niezbędne działania w celu jak najszybszego usunięcia poważnych zakłóceń w swoich systemach kontroli.
- (13) Państwa członkowskie stosujące środki tymczasowe przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny poinformować Komisję i pozostałe państwa członkowskie o tym, jak również o środkach przyjętych w celu zaradzenia trudnościom w przeprowadzaniu kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/625.

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 64/432/EWG z dnia 26 czerwca 1964 r. w sprawie problemów zdrowotnych zwierząt dotyczących handlu wewnątrz Wspólnoty bydłem i trzodą chlewną (Dz.U. L 121 z 29.7.1964, s. 1977/64).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 88/407/EWG z dnia 14 czerwca 1988 r. ustanawiająca warunki zdrowotne zwierząt wymagane w handlu wewnątrz-wspólnotowym oraz w przywozie zamrożonego nasienia bydła domowego (Dz.U. L 194 z 22.7.1988, s. 10).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Rady 89/556/EWG z dnia 25 września 1989 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt, regulujących handel wewnątrz-wspólnotowy oraz przywóz z państw trzecich zarodków bydła domowego (Dz.U. L 302 z 19.10.1989, s. 1).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady 90/429/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. ustanawiająca warunki sanitarne odnośnie do zwierząt mające zastosowanie w handlu wewnątrz-wspólnotowym nasieniem trzody chlewnej oraz w przywozie (Dz.U. L 224 z 18.8.1990, s. 62).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady 91/68/EWG z dnia 28 stycznia 1991 r. w sprawie wymogów zdrowotnych zwierząt regulujących handel wewnątrz Wspólnoty owcami i kozami (Dz.U. L 46 z 19.2.1991, s. 19).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Rady 92/65/EWG z dnia 13 lipca 1992 r. ustanawiająca wymagania dotyczące zdrowia zwierząt regulujące handel i przywóz do Wspólnoty zwierząt, nasienia, komórek jajowych i zarodków nieobjętych wymaganiami dotyczącymi zdrowia zwierząt ustanowionymi w szczególnych zasadach Wspólnoty określonych w załączniku A pkt I do dyrektywy 90/425/EWG (Dz.U. L 268 z 14.9.1992, s. 54).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób (Dz.U. L 328 z 24.11.2006, s. 14).

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Rady 2009/156/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt, regulujących przemieszczanie i przywóz zwierząt z rodziny koniowatych z państw trzecich (Dz.U. L 192 z 23.7.2010, s. 1).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa Rady 2009/158/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt, regulujących handel wewnątrz-wspólnotowy i przywóz z państw trzecich drobiu i jaj wylęgowych (Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 74).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2019/1715 z dnia 30 września 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące funkcjonowania systemu zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych oraz jego składników systemowych („rozporządzenie w sprawie systemu IMSOC”) (Dz.U. L 261 z 14.10.2019, s. 37).

- (14) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie przez dwa miesiące w celu ułatwienia planowania i przeprowadzania kontroli urzędowych oraz innych czynności urzędowych podczas kryzysu związanego z COVID-19. Z uwagi na informacje otrzymane od kilku państw członkowskich, które sugerują, że środki tymczasowe należy wprowadzić natychmiast, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu.
- (15) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Niniejsze rozporządzenie ustanawia środki tymczasowe niezbędne do ograniczenia powszechnego ryzyka dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin oraz dobrostanu zwierząt, w celu zaradzenia poważnym zakłóceniom w funkcjonowaniu systemów kontroli państw członkowskich w związku z kryzysem związanym z COVID-19.

Artykuł 2

Państwa członkowskie, które pragną stosować środki tymczasowe przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, powinny poinformować Komisję i pozostałe państwa członkowskie o tym, jak również o środkach przyjętych w celu zaradzenia trudnościom w przeprowadzaniu kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/625.

Artykuł 3

Kontrole urzędowe i inne czynności urzędowe mogą być w wyjątkowych przypadkach przeprowadzane przez jedną lub kilka osób fizycznych specjalnie upoważnionych przez właściwy organ na podstawie ich kwalifikacji, szkolenia i doświadczenia praktycznego, które pozostają w kontakcie z właściwym organem za pomocą dowolnych dostępnych środków łączności i które są zobowiązane do stosowania się do instrukcji właściwego organu dotyczących przeprowadzania takich kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych. Osoby takie działają w sposób bezstronny i są wolne od wszelkich konfliktów interesów w odniesieniu do kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przez nie wykonywanych.

Artykuł 4

Kontrole urzędowe i inne czynności urzędowe na świadectwach urzędowych i poświadczeniach urzędowych można w wyjątkowych przypadkach przeprowadzać w drodze kontroli urzędowej przeprowadzanej na elektronicznej kopii oryginału takich świadectw lub poświadczeń, lub na elektronicznym formacie świadectwa lub poświadczenia sporządzonym i przedłożonym w systemie TRACES, pod warunkiem że osoba odpowiedzialna za przedstawienie świadectwa urzędowego lub poświadczenia urzędowego przedkłada właściwemu organowi oświadczenie potwierdzające, że oryginał świadectwa urzędowego lub poświadczenia urzędowego zostanie złożony tak szybko, jak jest to technicznie możliwe. Podczas przeprowadzania takich kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych właściwy organ bierze pod uwagę ryzyko niezgodności dotyczącej danych zwierząt i towarów oraz historię podmiotów pod względem przeprowadzanych wobec nich kontroli urzędowych i ich zgodności z przepisami, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/625.

Artykuł 5

Kontrole urzędowe i inne czynności urzędowe mogą być w drodze wyjątku przeprowadzane:

- a) w przypadku analiz, badań lub diagnostyki, które mają być przeprowadzane przez laboratoria urzędowe – przez każde laboratorium wyznaczone do tego celu na zasadzie tymczasowej przez właściwy organ;
- b) w przypadku fizycznych spotkań z przedstawicielami i pracownikami podmiotów w kontekście metod i technik przeprowadzania kontroli urzędowych, o których mowa w art. 14 rozporządzenia (UE) 2017/625 – za pośrednictwem dostępnych środków porozumiewania się na odległość.

Artykuł 6

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 1 czerwca 2020 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 30 marca 2020r.

W imieniu Komisji
Ursula VON DER LEYEN
Przewodnicząca
